

Brüsszel, 2020. április 1.
REV2 – a 2018. január 23-i
közlemény helyébe lép

KÖZLEMÉNY AZ ÉRDEKELT FELEK RÉSZÉRE

AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG EU-BÓL VALÓ KILÉPÉSE ÉS A GÉNTECHNOLÓGIÁVAL MÓDOSÍTOTT SZERVEZETEKRE VONATKOZÓ UNIÓS SZABÁLYOK

Az Egyesült Királyság 2020. február 1-jén kilépett az Európai Unióból, és „harmadik ország”¹ lett. A kilépésről rendelkező megállapodás² 2020. december 31-ig tartó átmeneti időszakot ír elő³. Eddig az időpontig az uniós jog teljes egészében alkalmazandó az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban⁴.

Az EU és az Egyesült Királyság az átmeneti időszak alatt tárgyalásokat fog folytatni egy új partnerségre irányuló, szabadkereskedelmi övezetet létrehozó megállapodásról. Nem biztos azonban, hogy az átmeneti időszak végéig létrejön és hatályba lép egy ilyen megállapodás. Mindenesetre egy ilyen megállapodás a piacra jutás feltételei tekintetében nagyon eltérő viszonyt teremtene, mint amelynek keretében az Egyesült Királyság a belső piacon⁵, az EU vámuniójában, valamint a héa (hozzáadottérték-adó) és a jövedéki adó területén részt vesz.

Ezért valamennyi érdekelt felet és különösen a gazdasági szereplőket emlékeztetjük az átmeneti időszak lejártja után irányadó jogi helyzetre (lásd alább az A. részt). Ez a közlemény a kilépésről rendelkező megállapodásnak a kilépéssel kapcsolatos egyes releváns rendelkezéseit (lásd alább a B. részt), valamint az átmeneti időszak lejártja után Észak-Írországban alkalmazandó szabályokat (lásd alább a C. részt) is kifejti.

Tanács az érdekelt felek részére:

¹ A harmadik ország olyan ország, amely nem tagja az EU-nak.

² Megállapodás a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (HL L 29., 2020.1.31., 7. o.) („a kilépésről rendelkező megállapodás”).

³ Az átmeneti időszak – 2020. július 1-je előtt – egy alkalommal, legfeljebb 1 vagy 2 évvel meghosszabbítható (a kilépésről rendelkező megállapodás 132. cikkének (1) bekezdése). Az Egyesült Királyság kormánya mindeddig kizárta a meghosszabbítást.

⁴ A kilépésről rendelkező megállapodás 127. cikkében meghatározott egyes kivételekkel, amelyek egyike sem releváns e közlemény szempontjából.

⁵ Nevezetesen a szabadkereskedelmi megállapodás nem tartalmaz olyan belső piaci elveket (az áruk és a szolgáltatások területén), mint a kölcsönös elismerés, a származási ország elve és a harmonizáció. A szabadkereskedelmi megállapodás emellett nem szünteti meg – többek között az áruk származására és alapanyagaira vonatkozó – vámalakiságokat és vámallenőrzéseket, és nem töröl el behozatali és kiviteli tilalmakat és korlátozásokat.

Az e közleményben ismertetett következmények kezelése érdekében az érdekelt feleknek különösen az alábbiakat tanácsoljuk:

- biztosítsák azt, hogy az engedély jogosultja (vagy annak képviselője) rendelkezzen uniós székhellyel, amikor ezt az uniós jog előírja; továbbá
- a behozatali követelmények figyelembevétele érdekében módosítsák a forgalmazási láncot.

Felhívjuk figyelmét a következőkre:

ez a közlemény nem foglalkozik az alábbi kérdésekkel:

- a géntechnológiával módosított szervezetek kivételére vonatkozó uniós szabályok⁶;
- uniós élelmiszer- és takarmányjog.

Ezekre a szempontokra vonatkozóan más közlemények készülnek vagy már közzétételre kerültek⁷.

A. JOGI HELYZET AZ ÁTMENETI IDŐSZAK LEJÁRTA UTÁN

Az átmeneti időszak lejártá után a géntechnológiával módosított szervezetekre vonatkozó uniós szabályok többé nem alkalmazandók az Egyesült Királyságra⁸. Ez különösen az alábbiakban ismertetett következményekkel jár.

1. AZ ENGEDÉLYEK JOGOSULTJAIRA ÉS A KÉRELMEZŐKRE VONATKOZÓ LETELEPEDÉSI KÖVETELMÉNYEK

Az 1829/2003/EK rendelet 4. cikkének (6) bekezdése értelmében az engedély jogosultjának vagy annak képviselőjének uniós székhellyel kell rendelkeznie. A 2001/18/EK irányelv IV. mellékletének A.2. pontja szerint a géntechnológiával módosított szervezetek 2001/18/EK irányelv szerinti forgalomba hozatala iránti kérelemben ki kell jelölni egy, a forgalomba hozatalért felelős olyan személyt, aki az Európai Unióban letelepedett.

2. KÉRELMEK ÉS BEJELENTÉSEK BENYÚJTÁSA

Az 1829/2003/EK rendelet, illetve a 2001/18/EK irányelv szerinti kérelmek és értesítések kizárólag az EU tagállamainak illetékes hatóságaihoz nyújthatók be.

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 1946/2003/EK rendelete (2003. július 15.) a géntechnológiával módosított szervezetek országhatárokon történő átviteléről (HL L 287., 2003.11.5., 1. o.).

⁷ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_hu

⁸ A géntechnológiával módosított szervezetekre vonatkozó uniós jogszabályok bizonyos előírásainak Észak-Írországra való alkalmazhatóságával kapcsolatban lásd e közlemény C. részét.

Különösen ajánlatos, hogy a vállalkozók körültekintően mérlegeljék a várható ügyintézési időtartamot olyan új kérelem benyújtása előtt, amely vonatkozásában a 2001/18/EK irányelv szerinti referens tagállamként az Egyesült Királyság járna el.

B. A KILÉPÉSRŐL RENDELKEZŐ MEGÁLLAPODÁSNAK⁹ A KILÉPÉSEL KAPCSOLATOS RELEVÁNS RENDELKEZÉSEI

A kilépésről rendelkező megállapodás 41. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy bármely olyan meglévő és egyedileg azonosítható áru (itt: GM élelmiszer vagy takarmány), amelyet az EU-ban vagy az Egyesült Királyságban jogszerűen hoztak forgalomba az átmeneti időszak lejárta előtt, az EU vagy az Egyesült Királyság piacán tovább forgalmazható, és a végfelhasználóhoz történő eljutásig szabadon mozoghat e két piac között.

Az erre a rendelkezésre hivatkozó gazdasági szereplő köteles bármilyen releváns dokumentum alapján bizonyítani, hogy az árut az átmeneti időszak vége előtt hozták forgalomba az EU-ban vagy az Egyesült Királyságban¹⁰.

Az említett rendelkezések alkalmazásában „forgalomba hozatal”: valamely áru kereskedelmi tevékenység keretében első alkalommal történő rendelkezésre bocsátása a piacon értékesítés, fogyasztás vagy felhasználás céljából, ellenérték fejében, vagy ingyenesen¹¹. „Áru rendelkezésre bocsátása forgalmazás, fogyasztás vagy felhasználás céljából”: „amikor valamely meglévő és egyedileg azonosítható áru a gyártási szakaszt követően két vagy több jogi vagy természetes személy közötti, a szóban forgó áru tulajdonjogának, a tulajdonjogból fakadó egyéb jognak vagy az áru birtoklásának átruházására irányuló írásbeli vagy szóbeli megállapodás, vagy ilyen megállapodás megkötésére irányuló, jogi vagy természetes személy vagy személyek részére tett ajánlat tárgyát képezi”¹².

Példa: A Bizottság által engedélyezett, az EU-ban gyártott vagy az EU-ba egy uniós székhellyel rendelkező nagykereskedelmi forgalmazó által egy harmadik országból az átmeneti időszak lejárta előtt behozott egyedi GM élelmiszer vagy takarmány az uniós engedély alapján továbbra is importálható az Egyesült Királyságba.

⁹ Ha az EU-ban az átmeneti időszak lejárta előtt egyedi élelmiszert vagy takarmányt tartanak készen eladás céljára, beleértve az eladásra való felkínálást vagy az ingyenes vagy ellenérték fejében történő átadás bármely egyéb formáját, az élelmiszer „készlete” az átmeneti időszak lejárta után eladható, forgalmazható vagy átadható az EU-ban (lásd az 178/2002/EK rendelet 3. cikkének (8) pontjában szereplő fogalommeghatározást: „forgalomba hozatal: élelmiszer vagy takarmány készlettartása eladás céljára, beleértve az élelmiszer vagy takarmány eladásra való felkínálását, vagy az élelmiszerek és takarmányok ingyenes vagy ellenérték fejében történő átadásának bármely egyéb formáját, valamint az élelmiszerek és takarmányok eladását, forgalmazását vagy átadásának egyéb módját”).

¹⁰ A kilépésről rendelkező megállapodás 42. cikke.

¹¹ A kilépésről rendelkező megállapodás 40. cikkének a) és b) pontja.

¹² A kilépésről rendelkező megállapodás 40. cikkének c) pontja.

C. AZ ÁTMENETI IDŐSZAK LEJÁRTA UTÁN ÉSZAK-ÍRORSZÁGBAN ALKALMAZANDÓ SZABÁLYOK

Az átmeneti időszak lejártá után az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv alkalmazandó¹³. Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyvhöz az Észak-Írországi Nemzetgyűlésnek időről időre egyetértését kell adnia, az első alkalmazási időszak az átmeneti időszak lejártát követő négy évig tart¹⁴.

Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv egyes uniós jogi rendelkezéseket „Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban” is alkalmazandóvá tesz. A jegyzőkönyv azt is megállapítja, hogy azokban az esetekben, amikor *Észak-Írország tekintetében uniós szabályok alkalmazandók az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban*, Észak-Írország tagállamnak fog minősülni¹⁵.

Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv úgy rendelkezik, hogy a géntechnológiával módosított szervezetekre vonatkozó bizonyos uniós szabályok *Észak-Írország tekintetében alkalmazandók az Egyesült Királyságra és az Egyesült Királyságban*¹⁶.

Ez azt jelenti, hogy az e közlemény A. és B. részében az EU-ra történő hivatkozásokat úgy kell érteni, hogy azok Észak-Írországot is magukban foglalják, míg az Egyesült Királyságra történő hivatkozásokat úgy kell érteni, mint amelyek csak Nagy-Britanniára vonatkoznak.

Konkrétabban ez többek között a következőket jelenti:

- Az Észak-Írországban forgalomba hozott vagy a környezetbe kibocsátott, géntechnológiával módosított szervezeteknek, GM élelmiszereknek és takarmányoknak meg kell felelniük az 1829/2003/EK rendeletnek, az 1830/2003/EK rendeletnek és a 2001/18/EK irányelv C. részének;
- Az Észak-Írországból az EU-ba szállított GMO-k, GM élelmiszerek és takarmányok nem minősülnek importnak;
- A Nagy-Britanniából Észak-Írországra szállított GMO-k, GM élelmiszerek és takarmányok importnak minősülnek;
- Ha az engedély jogosultja/kérelmezője észak-írországi székhellyel rendelkezik, akkor megfelel az uniós jog letelepedésre vonatkozó követelményeinek (lásd a fenti A. szakaszt);
- Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyság hivatkozhat a 2001/18/EK irányelv 26b. és 26c. cikkében előírt hatókör-korlátozásra.

¹³ A kilépésről rendelkező megállapodás 185. cikke.

¹⁴ Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 18. cikke.

¹⁵ A kilépésről rendelkező megállapodás 7. cikkének (1) bekezdése, összefüggésben az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 13. cikkének (1) bekezdésével.

¹⁶ Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 5. cikkének (4) bekezdése, valamint 2. mellékletének 35. szakasza.

Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv azonban kizárja annak lehetőségét, hogy Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyság

- részt vegyen az Unió döntéshozatalában és a döntések alakításában¹⁷;
- kifogásokat, óvintézkedéseket vagy választottbírósi eljárásokat kezdeményezzen, amennyiben azok az uniós tagállamok által kiadott vagy végrehajtott előírásokra, szabványokra, értékelésekre, nyilvántartásba vételekre, tanúsítványokra, jóváhagyásokra és engedélyekre vonatkoznak;¹⁸
- vezető hatóságként járjon el az értékelések, vizsgálatok és engedélyezések terén¹⁹;
- a származási ország elvére vagy az Észak-Írországban jogszerűen forgalomba hozott termékek kölcsönös elismerésére hivatkozzon²⁰.

Konkrétabban ez többek között a következőket jelenti:

- Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyság nem hivatkozhat védzáradékokra²¹ vagy indokolt kifogásokra²²;
- Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyság nem kérhet véleményt az 1829/2003/EK rendelet 10. és 22. cikke alapján²³;
- Észak-Írország tekintetében az Egyesült Királyság nem járhat el bejelentett hatóságként²⁴, és nem végezhet kockázatértékelést az 1829/2003/EK rendelet 6. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összhangban²⁵;
- Az Egyesült Királyság Észak-Írország tekintetében nem hozhat létre referencialaboratóriumot az uniós jog értelmében²⁶.

¹⁷ Amennyiben információcserére vagy kölcsönös konzultációra van szükség, arra az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 15. cikkével létrehozott közös tanácsadó munkacsoport keretében kerül sor.

¹⁸ Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 7. cikke (3) bekezdésének ötödik albekezdése.

¹⁹ Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 13. cikkének (6) bekezdése.

²⁰ Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 7. cikke (3) bekezdésének első albekezdése.

²¹ Vö. a 2001/18/EK irányelv 23. cikkével.

²² Vö. a 2001/18/EK irányelv 15. cikkével.

²³ Vö. az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 2. mellékletének 35. szakaszával.

²⁴ Vö. a 2001/18/EK irányelv 13. cikkével.

²⁵ Az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 13. cikkének (6) bekezdése.

²⁶ Vö. az Írországról/Észak-Írországról szóló jegyzőkönyv 2. mellékletének 35. szakaszával.

A Bizottságnak a GM élelmiszerekre és takarmányokra, valamint a géntechnológiával módosított szervezetek környezetbe történő szándékos kibocsátására vonatkozó uniós szabályokkal foglalkozó weboldala (https://ec.europa.eu/food/plant/gmo/legislation_en) általános tájékoztatást nyújt a GM élelmiszerekre és takarmányokra alkalmazandó uniós jogszabályokról.

Ezek az oldalak szükség esetén további információkkal frissülnek.

Európai Bizottság
Egészségügyi és Élelmiszerbiztonsági Főigazgatóság